

**Schriftelijke procedure Commissie voor Algemeen
Beleid, Financiën, Begroting en Justitie**

Begrotingsopmaak 2022

Vragen aan minister Matthias Diependaele

van

Open Vld-fractie

CD&V-fractie

Groen-fractie

Vooruit-fractie

Vlaams Belang-fractie (ontvangen 11/11/'21)

Inhoud

Indiener : Open Vld-fractie.....	3
1. Netto actiefpositie.....	3
2. Evolutie rentekredieten.....	3
Het antwoord op deze vraag wordt morgen bezorgd samen met de antwoorden op de vragen van het Vlaams Belang.	3
Indiener: CD&V-fractie	3
1. Datalake Financiën en Begroting.....	3
2. VFLD.....	4
3. Erfbelastingen.....	4
4. Registratiebelastingen.....	5
5. Leningsuitgaven.....	5
6. Waarborgvergoeding.....	5
Indiener: Groen-fractie.....	6
1. Bijkomende klimaatmaatregelen	6
2. Vlaams Klimaatfonds	6
3. Gewestbelastingen	6
4. Europese begrotingsregels	7
5. Meerjarenraming - vorderingensaldo	8
6. Meerjarenraming – begrotingsmaatregelen en nieuwe beleidsimpulsen.....	9
7. Meerjarenraming – inflatie	9
8. Meerjarenraming – relanceplan Vlaamse Veerkracht	10
9. Geconsolideerde Vlaamse overheidsschuld.....	10
Indiener: Vooruit-fractie	11
1. Indexering.....	11
2. Klimaatplan Vlaamse Regering.....	12
3. VMSW	12
4. Uitbreidingsbeleid Welzijn	12
5. Verkeersveiligheidsfonds	12
6. Opstappen nieuw beleid	13
7. Onderbenutting.....	13
8. Actief schuldbeheer.....	14
Indiener: Vlaams Belang-fractie (ontvangen op 11/11/'21)	15

Indiener : Open Vld-fractie

1. Netto actiefpositie

In 2018 bedroeg de netto actiefpositie 3,7 miljard euro. In 2019 was dit gedaald tot 3,4 miljard euro. In het KSW-rapport (KSW: kas-, schuld- en waarborgbeheer) 2020 waren nog geen cijfers beschikbaar voor 2020. Die zouden beschikbaar zijn in het najaar 2021. In antwoord op SV nr. 698 van 15/09/2021 van Maurits Vande Reyde gaf de minister een overzicht van het netto-actief voor 2020. Het netto-actief 2020 bedroeg -2,3 miljard euro en zal volgens de minister ook de komende jaren negatief blijven. De Meerjarenraming bevat geen actualisering van de netto-actiefpositie. Is het cijfer voor 2020 (cfr. het antwoord op voormelde SV) als definitief te beschouwen?

Het netto-actief positie cijfer 2020 (-2,3 miljard euro), zoals vermeld in het antwoord op SV nr. 698 van 15/09/2021 van Maurits Vande Reyde, is het definitieve cijfer.

De toename van de geconsolideerde schuld wordt bepaald door enkele componenten: de financiering van de begrotingstekorten, de financiering van het relanceplan en de interne financieringen van VMSW, VWF, School Invest en Lantis. Ten opzichte van voornamelijk de financiering van de begrotingstekorten staan geen vermarktbaar activa. Hierdoor is de netto actiefpositie negatief.

2. Evolutie rentekredieten

De Meerjarenraming geeft aan dat de rentekredieten oplopen tot 447,1 miljoen euro in 2026. Kan bijkomende toelichting en detail gegeven worden bij dit cijfer (meerjarig verloop + opsplitsing rentekosten i.f.v. achterliggende financiering (entiteit))?

Het antwoord op deze vraag wordt morgen bezorgd samen met de antwoorden op de vragen van het Vlaams Belang.

Indiener: CD&V-fractie

1. Datalake Financiën en Begroting

P. 13 OD 4: We evolueren naar een begrotings- en consolidatietool en datalake - "Het datalake van Financiën en Begroting zal intussen verder gevoed worden met gegevens uit de verschillende applicaties die een gevalideerde status in een proces hebben bereikt." Kan de minister meer toelichting geven over dit proces? Wanneer worden gegevens als gevalideerd beschouwd en wat is de doelstelling van het datalake?

Gevalideerde gegevens zijn de gegevens die aan het parlement of een andere begunstigde worden voorgelegd alsook de cijfers die door het parlement finaal werden goedgekeurd.

Via het datalake kunnen cijfergegevens uit verschillende applicaties worden verzameld om deze vervolgens met elkaar te combineren. Deze gegevens kunnen dus op éénduidige en consistente wijze, al dan niet geconsolideerd, worden ontsloten. Het datalake laat ook toe om meer met tijdreeksen te gaan werken. Een voorbeeld zijn de tijdreeksen die ontsloten zijn in het kader van werkgroep leesbare begroting.

2. VFLD

P.27 9,4 miljoen wordt vanuit de financiering van de zonnepanelen uit het budget Omgeving (begrotingsartikel QE0-1QEE2KA-WT) teruggestort naar het VFLD. Hoe verklaart men dit bedrag? Is dit een onderbenutting, terugvordering van premies of is er een andere verklaring?

Er werd besloten om de retroactieve investeringspremie zonnepanelen te financieren met o.a. een deel uit het VFLD (de 9,4 miljoen euro). In 2021 werd daarvoor vanuit het VFLD 9,4 miljoen euro gecompenseerd naar het Vlaams Energie- en klimaatagentschap in het kader van de retroactieve investeringspremie voor de financiering van de zonnepanelen. Dit bedrag keert nu terug naar het VFLD. Maar ook in 2022 wordt de regeling voor de zonnepanelen nog deels betaald vanuit de algemene middelen. Deze middelen worden rechtstreeks bijgeschreven op QE0-1QEE2KA-WT (Eenmalig budget 2022 voor RAI PV). Voor deze bijdrage vanuit de algemene middelen is de eerste component opnieuw een voorafname op het VFLD. Dat wordt toegelicht in de BBT FB: zie andere bijstellingen op het toelage-artikel: afname van 9,4 MEUR in het VFLD ten gunste van de algemene middelen. Het saldo van deze operaties is dat de eerste 9,4 MEUR die vanuit de algemene middelen wordt bijgedragen aan de regeling zonnepanelen een bedrag is dat afkomstig is uit het VFLD.

3. Erfbelastingen

P. 37 Er wordt- 87,889 miljoen euro bijgesteld voor de erfbelasting (excl. regularisatie) ten opzichte van de BA21. Op hoeveel worden de minderinkomsten puur door de verlaging van het tarief van de erfbelasting geschat?

De daling van 87,9 miljoen euro ten opzichte van de BA21 bestaat uit:

- Een daling van de reguliere ontvangsten uit erfbelasting met 72,1 miljoen euro.
- Een daling van de ontvangsten uit de fiscale regularisatie met 15,8 miljoen euro. In de begrotingsopmaak worden er geen opbrengsten uit de fiscale regularisatie meer voorzien. Indien niet alle dossiers tijdig afgerond worden kunnen er wel nog ontvangsten zijn in 2022. Dit zal worden herbekeken bij de begrotingsaanpassing.

De daling van de ontvangsten uit erfbelasting met 72,1 miljoen euro vloeit hoofdzakelijk voort uit de evolutie van het aantal overlijdens. In het coronajaar 2020 waren er 72.539 overlijdens. Dat zijn 8.000 overlijdens meer dan in een normaal jaar. Die oversterfte van 2020 heeft vooral in het begrotingsjaar 2021 geresulteerd in een sterke toename van de ontvangsten en niet zozeer in het begrotingsjaar 2020. Er moet immers rekening gehouden worden met de aangiftetermijn, de tijd die nodig is om te taxeren en de betaaltermijn. Omwille van corona werd de aangiftetermijn bovendien verlengd in 2020, met een bijkomende verschuiving van de ontvangsten van 2020 naar 2021 als gevolg. De ontvangsten in 2021 uit de oversterfte van 2020 vallen in 2022 weg, wat de verklaring vormt voor de daling van de ontvangsten uit erfbelasting.

Het is me niet duidelijk over welke daling van de tarieven u het heeft. De verlaging van de tarieven in 2018 was in de begroting 2021 al volledig verrekend. Op de begroting 2022 heeft die tariefverlaging geen bijkomende invloed. De minderinkomsten van de tariefverlaging 2018 werd geraamd op 130 miljoen euro op jaarbasis. Daarnaast is in 2021 de vriendenerfenis ingevoerd waardoor u aan het meest gunstige tarief een gedeelte van uw erfenis kan nalaten aan een of meer goede vrienden of verre verwanten. De minderontvangsten van deze maatregel worden geraamd op 12 miljoen euro. Die minderontvangsten waren ook reeds verrekend in de begroting 2021.

4. Registratiebelastingen

P. 39 De prognose 2021 gaat uit van een toename op jaarbasis van 11,5% voor roerende akten en 18,9% voor onroerende akten. Er wordt verondersteld dat de toename van het aantal schenkingen een eenmalige component (vroeger schenken) en structurele component heeft (meer schenkingen).

Wat is het aandeel van de structurele component in de berekening voor de stijging van het aandeel schenkingen?

Er is geen mogelijkheid om na te gaan hoeveel van de extra akten van 2021 het gevolg zijn van schenkingen die vroeger worden gedaan en hoeveel het gevolg van meer schenkingen in het algemeen. Omdat het aandeel niet kan worden bepaald, werd voor de raming van de begrotingsopmaak 2022 verondersteld dat de helft eenmalig was en de helft structureel.

5. Leningsuitgaven

P. 52 Er wordt 11 miljoen minder vereffend aan leningsuitgaven dan geraamd in de begrotingsaanpassing 2021. Wat is de reden hiervoor?

Zoals vermeld in de tabel zijn dit alle vereffeningskredieten zonder ESR-impact. Dat zijn dus niet enkel de leningsuitgaven maar ook de uitgaven uit deelnemingen en participaties. Voor de oorzaak van de vermindering verwijs ik naar de toelichting bij de begrotingsartikelen CB0-1CEG2BA-PA, CB0-1CEX2BA-PA, CB0-1CEG2BA-LE en CB0-4CEG2BA-LE vanaf pagina 56.

6. Waarborgvergoeding

P. 54 Er wordt een waarborgvergoeding van 1,22 miljoen euro betaald voor de waarborgen die aan BAM verstrekt worden. Wat is de aanleiding van de waarborgvergoeding?

De rechtsgrond voor de waarborgvergoeding van Lantis aan het ministerie kan terug gevonden worden in het BVR van 16 juli 2021 tot toekenning van een waarborg aan BAM NV voor bepaalde verbintenissen en aansprakelijkheden inzake de werken voor de realisatie van de nieuwe Scheldeoeververbindingen.

Voor meer details verwijs ik naar de bespreking van de begrotingsaanpassing 2021 in de commissie Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie bij het invoegen van de waarborg in het programmadecreet en uitgavendecreet (document: 19-A (2020-2021) – Nr. 4)

Indiener: Groen-fractie

1. Bijkomende klimaatmaatregelen

Op 5 november jl. keurde de Vlaamse regering een pakket van 42 bijkomende klimaatregelen goed: investeringen, fiscale stimuli, premies en subsidies... De regeringsnota zegt evenwel niets over de financiële en/of budgettaire consequenties. Kan de minister meer uitleg en duiding over deze consequenties geven, voor de begroting 2022 en voor de meerjarenraming 2021-2026?

Het pakket met bijkomende klimaatmaatregelen wordt uitgewerkt binnen de beschikbare refertekredieten die voorzien zijn in de meerjarenraming 2021-2026. In de begroting constant beleid zijn er namelijk al heel wat budgetten ingeschreven voor de klimaatmaatregelen. Daarnaast worden er nog bijkomende maatregelen gefinancierd vanuit het Klimaat- en Energiefonds. (Bijvoorbeeld: de inspanning voor de renovatie van sociale huisvesting wordt opgevangen binnen de reguliere machtiging). Voor de energieleningen wordt evenwel nog een extra leningsmachtiging van 88 miljoen euro per jaar voorzien over een periode van 5 jaar (zal worden ingediend bij de amendementen naar aanleiding van de opmerkingen van het Rekenhof).

2. Vlaams Klimaatfonds

In de meerjarenraming 2020-2025 werden voor het Vlaams Klimaatfonds vanaf 2022 geen ontvangsten en geen uitgaven opgenomen. Reden: er was nog geen intra Belgisch akkoord over de verdeling van de klimaatinspanningen en tegelijk ook niet over de verdeling van de opbrengsten voor ons land uit het Europese emissiehandelssysteem (ETS).

Dat akkoord is er nog steeds niet en toch is in de begroting 2022 een som van 246,7 miljoen euro voor het Klimaatfonds voorzien (of 60,5 miljoen euro meer dan in 2021). In de veronderstelling van 'een continuering van huidige intra Belgische akkoord aangaande de verdeling van de veilingopbrengsten' zijn ook in de meerjarenraming 2021-2026 middelen voor het Klimaatfonds opgenomen (oplopend tot 365,8 miljoen euro in 2026).

Hoe kan de Vlaamse regering kredieten in de begroting inschrijven (ontvangsten en uitgaven) die niet onderworpen zijn aan een akkoord of definitieve regeling met de federale regering en de andere regio's? Worden deze kredieten eventueel voorgefinancierd en hoe dan?

In het verleden werden, bij het uitblijven van een samenwerkingsakkoord op Belgisch niveau, de opbrengsten uit de veiling van emissierechten retro-actief gecorrigeerd. Ontvangsten moeten namelijk net als uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben (los van het jaar van de kasontvangst). Het intra-Belgisch samenwerkingsakkoord is momenteel in onderhandeling. Indien die onderhandeling niet tijdig worden afgerond, zal dat inderdaad leiden tot een tekort aan kasmiddelen in het Vlaams Klimaatfonds voor het begrotingsjaar 2022. Gelet op een correcte verwerking, maar ook om de continuïteit van het Vlaamse klimaatbeleid te bewerkstelligen, worden de klimaatmiddelen nu reeds opgenomen in de begroting 2022 (in anticipatie op een retro-actieve correctie als een akkoord wordt bereikt). Langs uitgavenzijde worden de kredieten ingeschreven als een provisioneel krediet, daar op een begrotingsfonds slechts uitgaven kunnen worden aangerekend ten belope van de kasontvangsten.

3. Gewestbelastingen

Uit de begroting 2022 en ook de meerjarenraming 2021-2026 blijkt opnieuw hoe zwaar de verkooprechten, en dus ook de activiteit op de vastgoedmarkt, doorwegen in de ontvangsten uit de gewestbelastingen. De ramingen van de budgettaire effecten van een nieuwe regeling voor de

registratie- of verkooprechten tonen dat dit niet meteen zal veranderen. Met name de tariefverlaging van de 6 naar 3 procent voor een eigen en enige woning zou onder meer jonge en of minder bemiddelde gezinnen een duw in de rug moeten geven. Maar wat maakt de minister hier zo zeker van? Hoe is de nieuwe regeling afgestemd op de nieuwe klimaatregelen (en omgekeerd) om de renovatiegraad te verhogen?

Een jong gezin dat zijn eerste woning koopt betaalt op vandaag op een woning van 250.000 euro 15.000 euro aan registratierechten. Door de tariefverlaging wordt dit vanaf 2022 7.500 euro. In mijn ogen is dat een stevige duw in de rug. En ik sta niet alleen met deze mening. Ik citeer uit De Tijd van 4 oktober: “*Voor jongeren kan de halvering van de verkooprechten echt wel het verschil maken tussen genoeg eigen middelen hebben voor een aankoop of niet*”, zegt John Romain, directeur van het adviesbureau Immotheke-Fintheke¹.”

Voor wie een gezinswoning koopt en die binnen de vijf jaar energetisch renoveert zakt het tarief van 5% naar 1%. Voor diezelfde woning van 250.000 euro dalen de registratierechten in dat geval van 12.500 euro naar 2.500 euro. Een verschil van 10.000 euro. Een woning kopen om die ingrijpend energetisch te renoveren wordt dus een stuk aantrekkelijker. Deze maatregel is een bijkomende stimulans voor kopers om te kiezen voor een ingrijpende energetische renovatie van de woning en ligt volledig in lijn met de doelstellingen van het klimaatplan.

4. Europese begrotingsregels

Voor het begrotingsresultaat in 2022 blijft de Vlaamse regering eerst kijken naar het verschil met haar begrotingsdoelstelling (1,56 miljard euro) en pas in tweede orde naar het vorderingensaldo (2,57 miljard euro). Mogelijk heft een versoepeling van de Europese begrotingsregels deze rare en extern weinig transparante spagaat op.

Op 19 oktober jl. startte Europees commissaris Paolo Gentolini een ruime raadpleging over een mogelijke aanpassing van de Europese begrotingsregels na 2022 (het laatste jaar dat omwille van de Covid19-pandemie een ‘algemene ontsnappingsclausule’ wordt toegepast). Hoe schat de minister de uitkomst van deze consultatie in? Welk standpunt/welke suggesties zal de Vlaamse regering aandragen?

Via het heropstarten van de raadpleging over een mogelijke aanpassing van de Europese begrotingsregels, werd het debat op Europees niveau inderdaad opnieuw gelanceerd. Deze raadpleging was eerder opgestart in februari van vorig jaar, maar werd vanwege de coronacrisis op pauze gezet. Ook hebben sommige denktanken alsook heel recent het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) al een aantal suggesties gelanceerd voor de aanpassing van de Europese begrotingsregels.

Deze consultatie is een heel brede consultatie die door iedereen kan worden ingevuld. Belangrijker wordt de positie van de grote landen, meer specifiek de resultaten van de Duitse coalitieverkiezingen en op welke manier het Frans voorzitterschap dit dossier zal opnemen.

Op Vlaams niveau wordt er inderdaad ook een proces gestart over de hervorming van het stabiliteits – en groeipact. Ook de federale regering is zich hierover aan het beraden. Wij rekenen erop dat we sterk betrokken worden in deze belangrijke oefening.

¹ De Tijd, 4 oktober, <https://www.tijd.be/netto/analyse/vastgoed/de-winnaars-en-verliezers-van-de-nieuwe-vlaamse-registratierechten/10336091.html>

In een vorige parlementaire vraag, lichtte Minister-President Jan Jambon ook toe dat België tot hertoe steeds heeft gepleit voor het behoud van de fundamenteën van het Stabiliteits- en Groeipact, zoals de 3 procent- en de 60 procentregels, namelijk de correctieve arm, maar tegelijk heeft opgeroepen om meer flexibiliteit te voorzien voor publieke investeringen, namelijk de preventieve arm.

Waar we onder meer op aansturen, is een herziening van de wijze waarop de overheidsinvesteringen in aanmerking worden genomen in het kader van de Europese begrotingsregels van het Stabiliteits- en Groeipact. Eerder dan de volledige uitgave in te schrijven, stellen we voor om te werken met afschrijvingen op de investeringen bij de bepaling van het begrotingssaldo dat in aanmerking wordt genomen. Dat is heel de discussie rond Oosterweel bijvoorbeeld. Als men het Stabiliteits- en Groeipact op de letter beschouwt, zou het Oosterweelproject in bijna geen enkele lidstaat realiseerbaar zijn. We maken dus een onderscheid tussen netto overheidsinvesteringen en de gewone courante exploitatieresultaten.

Wanneer de Europese Commissie de reflectie start op Europees niveau, zullen we ook het Vlaamse standpunt tegen het licht houden. Maar we zullen uiteraard vertrekken van de standpunten zoals opgenomen in de visienota van de Vlaamse Regering uit 2016. Zo pleiten we voor een vereenvoudiging van de preventieve arm. Op dit moment zijn voor een lidstaat in de preventieve arm het structureel saldo en de uitgavennorm relevant. Door te varen op één duidelijk budgettair kompas, zijnde de uitgavennorm, kan het kader eenvoudiger en duidelijker geïnterpreteerd worden en op die manier ook beter toegepast worden.

De houding van de Vlaamse Regering tegenover een versoepeling van het Stabiliteits- en Groeipact zullen we moeten bekijken, maar onze houding is tot nu toe steeds geweest dat de correctieve arm goed zit, en dan heb ik het over de 3 procent en de 60 procent. Aanpassingen zijn mogelijk in de preventieve arm, zoals ik zonet heb aangegeven, omdat ik gewoon denk dat het de groei fnuikt wanneer men overheidsinvesteringen moet afschrijven op het jaar waarin men de uitgaven doet. Ik denk dat dat niet gezond is. De bedrijfsboekhouding is daarin veel relevanter, waarin men die dingen afschrijft en dus enkel het afgeschreven bedrag in uw exploitatierekening brengt. Dat lijkt me voor de groei veel bevorderlijker. Ondertussen moet natuurlijk de schuldgraad en het exploitatieresultaat onder controle worden gehouden. Als de twee samen sporen, lijkt mij dat het beste om groei te stimuleren in de Europese Unie.

5. Meerjarenraming - vorderingensaldo

In het afgelopen half jaar kondigde de minister meermaals aan dat hij in functie van het herstel van gezonde overheidsfinanciën tegen 2024 de schouders onder een halvering van het tekort – lees van het verschil met de eigen begrotingsdoelstelling – zou zetten. Daartoe zijn bij de begrotingsopmaak 2022 bijkomende afspraken gemaakt. Uit de meerjarenraming 2021-2026 (pagina 46) blijkt dat het door de minister gehanteerde tekort daalt van 1,56 miljard euro in 2022 naar 953,3 miljoen euro in 2024. Dat is toch ruim minder dan een halvering?

De vergelijking die van tel is, is die tussen het saldo na uitvoering regeerakkoord in 2024 en de evolutie van dat saldo na het begrotingsconclaaf 2022. Dan zie je dat het tekort na het begrotingsconclaaf wordt teruggebracht van 1,820 miljard euro naar 953 miljoen euro. Dat was mijn insteek als minister van Begroting en daar hebben we ons op gericht tijdens de besprekingen. Het was zeker geen gemakkelijke oefening, maar als minister van Begroting is het wel mijn taak om de evolutie richting gezonde overheidsfinanciën te bewaken.

6. Meerjarenraming – begrotingsmaatregelen en nieuwe beleidsimpulsen

In de meerjarenraming 2021-2026 wordt duiding geven over de impact van de begrotingsmaatregelen en nieuwe beleidsimpulsen, zoals die waren afgesproken bij de totstandkoming van het Vlaams regeerakkoord najaar 2019. Hoe verhouden de bedragen in de meerjarenraming 2021-2026 (pagina 40-43) zich tot de bedragen genoemd in het document ‘Meerjarenraming 2020-2024’ dat de minister in oktober 2019 aan het parlement heeft bezorgd (zie onder meer de synthesesetabel op pagina 7 in dat document)?

De Vlaamse meerjarenraming is een rollende meerjarenraming: ieder jaar wordt de meerjarenraming geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden naar aanleiding van de begrotingsopmaak. De meerjarenraming heeft steeds betrekking op zes jaar en wordt dus telkens uitgebreid met een jaar.

De begrotingsmaatregelen en nieuwe beleidsimpulsen maken inzichtelijk welke de budgettaire impact is van enerzijds de uitvoering van het regeerakkoord en anderzijds de extra maatregelen die voortvloeien uit het begrotingsconclaaf 2022.

De geraamde budgettaire impact van het regeerakkoord bij de begrotingsopmaak 2021 vindt u tevens terug in de meerjarenraming 2020-2025 (pagina 40-45). De synthesesetabel (pagina 7) waar u naar verwijst, geeft in grote rubrieken een overzicht van de ESR gecorrigeerde middelen voor de begrotingsjaren 2020 en volgende bij constant beleid.

De hoofdstukken middelen- en uitgavenbegroting schetsen de evolutie van de meerjarenraming bij constant beleid. Het is dus van belang om doorheen de meerjarenraming de opdeling tussen constant beleid en nieuw beleid in het achterhoofd te houden. In de meerjarenraming 2021-2026 is de opdeling als volgt:

Bij constant beleid:

- Hoofdstuk 2: duiding bij de middelenbegroting en middelenevolutie
- Hoofdstuk 3: duiding bij de uitgavenbegroting en uitgavenevolutie
- Hoofdstuk 4: evolutie van het geconsolideerd vorderingensaldo

Bij nieuw beleid:

- Hoofdstuk 5: nieuw beleid en begrotingsmaatregelen
- Hoofdstuk 6: evolutie van het geconsolideerd vorderingensaldo
- Hoofdstuk 7: evolutie van de geconsolideerde schuld

7. Meerjarenraming – inflatie

Opnieuw in de meerjarenraming 2021-2026 (pagina 22) blijkt dat het cumulatief effect van de inflatie alleen voor de vastleggingskredieten (VAK) is berekend? Waarom alleen voor de VAK en niet voor de VEK of betaalkredieten?

De beleidskredieten geven weer in welke mate er verbintenissen kunnen worden aangegaan en de vereffeningskredieten geven weer welk bedrag er voorzien is in de begroting om de vastgelegde verbintenissen te vereffenen. De vereffeningskredieten volgen uit de beleidskredieten. Daarom focussen we op de stijging van de beleidskredieten omwille van inflatie. Bij de betaalkredieten is hetzelfde effect meegenomen. Het cumulatief effect als gevolg van indexatie op de beleids- en vereffeningskredieten is als volgt:

	2023	2024	2025	2026
--	------	------	------	------

Beleidskredieten	472.280	928.935	1.560.641	2.188.357
Vereffeningskredieten	469.456	924.327	1.498.471	2.087.910

8. Meerjarenraming – relanceplan Vlaamse Veerkracht

Nog uit de meerjarenraming 2021-2026 is af te leiden dat de Europese ontvangsten en de uitgaven voor het relanceplan Vlaamse Veerkracht meegaan tot in 2026. Kan de Vlaamse regering nog wel blijven spreken over een veerkrachtige relance als de uitvoering van 158 projecten en projectjes al zeker zes jaar in beslag neemt?

De Europese Commissie vraagt aan de lidstaten om hun plan te realiseren tegen 2026. Dit geldt ook voor de andere relanceplannen, waaronder het federale. Omwille van dezelfde redenering van uw vraag heeft de Vlaamse Regering besloten dat de vastleggingen van de projecten dient te gebeuren tegen eind 2022.

Lidstaten stellen een samenhangend pakket aan hervormingen en investeringsinitiatieven voor en die kunnen worden uitgevoerd tot en met medio 2026 en worden ondersteund door RRF. Het Vlaamse investeringsplan is ambitieus want het gaat verder en voorziet een investeringsenveloppe van 4,3 miljard euro aan relancemiddelen. Vlaanderen zet dus volop in op de relance! Daarnaast ligt het zwaartepunt van de investeringen (en de uitbetalingen van de Europese Commissie) ook duidelijk in de eerste jaren van de implementatie van het Plan voor Herstel en Veerkracht.

Als je kijkt naar de laatste voortgangsrapportering over de Vlaamse Veerkracht (september) zie je dat we in Vlaanderen veerkrachtig zijn en werk maken van de relance: 97% van de Vlaamse relanceprojecten zijn opgestart. Opnieuw is het dus van belang om het onderscheid te maken tussen de beleids- en vereffeningskredieten (zie vorige vraag). Beide invalshoeken worden transparant weergegeven in de voortgangsrapportering.

9. Geconsolideerde Vlaamse overheidsschuld

In de algemene toelichting van de begroting 2022 (pagina 106-108) landt de geconsolideerde Vlaamse overheidsschuld op 37,85 miljard euro in 2021 en op 42,46 miljard euro in 2022.

De meerjarenraming 2021-2026 (pagina 48) komt telkens bij ongeveer 1,3 miljard euro minder uit (dat werkt zo ook door tot in 2026). Wat is hiervoor de verklaring?

In de algemene toelichting werd voor 2021 rekening gehouden met het cijfer van de begrotingsaanpassing 2021. Voor de financiering van het relanceplan werd toen 1,45 miljard euro voorzien. In de meerjarenraming 2021-2026 werd voor 2021 rekening gehouden met de meest actuele vooruitzichten inzake de financiering van het relanceplan. Daar vooral de kasuitgaven hiervoor in 2021 veel lager zullen liggen dan ingeschat bij de begrotingsaanpassing 2021 wordt er geraamd dat er slechts 146 miljoen euro financiering nodig zal zijn in 2021. Voor de raming van de geconsolideerde schuld eind 2022 wordt er vertrokken van de schuld eind 2021 waardoor dit verschil van ongeveer 1,3 miljard euro zich ook doorzet in 2022.

Indiener: Vooruit-fractie

1. Indexering

De Economische begroting september wordt gebruikt, maar in MJR en BBT wordt vermeld dat er eerdere indexatie. Die parameters zijn inderdaad obsoleet door de hogere inflatie en een lichte vertraging, die o.a. tot snellere loonindexeringen en een indexering van beleidskredieten zal leiden. De directe impact op de uitgaven van een overschrijding in januari ipv juni 2022 wordt geraamd op 182,4 miljoen VEK. Daarnaast wordt in de algemene toelichting berekend dat een stijging van de index met 0,1% voor een stijging van de loonkredieten met 2,8 mln zorgt en dat één maand verschil in de timing van de indexering telkens zo'n 33 miljoen verschil maakt in de uitgaven. Bij de ontvangsten wordt berekend dat een verschil van 0,1% inflatie op jaarbasis leidt tot 33,5 mln extra inkomsten.

Is het mogelijk op basis van deze gedeeltelijke oefening een netto-cijfer 'impact op het saldo' te berekenen per maand bijkomende indexering?

Om een antwoord te bieden op deze vraag, moeten we de informatie uit de algemene toelichting even samenbrengen. Ik refereer hierbij naar de tabellen 3-2 en 4-3. Een stijging van de inflatie in 2022 met 10 basispunten heeft in 2022 aan ontvangstenzijde een impact van 27.359 duizend euro. In 2023 stijgt die impact door naar (doch niet opgenomen in de algemene toelichting) 36.782 duizend euro. Aan uitgavenzijde komt dezelfde toename van de inflatie (dus met 10 basispunten) neer op een toename van de loon- en werkingskredieten met 2.864 duizend euro. Per saldo betekent dit dus een positieve impact op het saldo van 24.495 duizend euro.

Hierbij mogen we ook niet vergeten dat het systematisch verhogen van de inflatie met telkens 10 basispunten op een bepaald ogenblik ook aanleiding zal geven tot een (of meerdere) vervroeging(en) van de overschrijding van de spilindex. In de BO 2022 wordt er uitgegaan van een GZI 2022 gelijk aan 2,1% en een overschrijding van de spilindex in juni 2022. De prognoses van het Federaal Planbureau van begin oktober 2021 wijzen op een versnelling van de inflatie in 2021 en 2022 (GZI 2021 van 1,6% naar 1,7% en GZI 2022 van 2,1% naar 2,7%), waardoor de overschrijding van de spilindex met 5 maanden opschuift (van juni 2022 naar januari 2022). Het effect op de indexprovisie van het systematisch vervroegen van de overschrijding van de spilindex met een bijkomende maand wordt in onderstaande tabel weergegeven.

	Indexprovisie	Delta t.o.v. juni
Overschrijding spilindex januari		182.400
Overschrijding spilindex mei	263.195	33.575
Overschrijding spilindex juni	229.620	-
Overschrijding spilindex juli	196.547	-33.073

Stel dat we op basis van het voorgaande de BO 2022 zouden herrekenen en enkel de geactualiseerde inflatievooruitzichten voor 2022 verwerken, dan komen we onderstaande impact op het saldo uit (in duizend euro): -8.071 duizend euro. Hierbij worden de aangepaste inflatievooruitzichten voor 2021 dus niet verwerkt. Voor de gezondheidsindex 2022 gaat het dan om een bijstelling van 60 basispunten (van 2,1% naar 2,7%). Voor de (corresponderende) index der consumptieprijzen 2022 gaat het om een bijstelling van 70 basispunten (van 2,1% naar 2,8%).

	Effect op saldo	
Overschrijding spilindex in januari 2022	-	182.400
Loon- en werkingskredieten	-	2.864 * 6 = 17.184
Toename ontvangsten BFW	+	27.359 * 7 = 191.513

	Effect op saldo	
Totaal	=	-8.071

Ik wens hierbij uitdrukkelijk te beklemtonen dat deze berekening een puur theoretische berekening is. In de praktijk zullen niet enkel de geactualiseerde inflatievooruitzichten voor 2022 doorgerekend worden, maar zullen alle geactualiseerde inflatievooruitzichten doorgerekend worden, dus voor 2021 en 2022. Zoals in de algemene toelichting netjes verwoord staat, gaan we bij de komende begrotingsaanpassing 2022 sowieso een volledige actualisatie op basis van de op dat ogenblik geldende inflatievooruitzichten doorvoeren.

2. Klimaatplan Vlaamse Regering

In hoeverre wordt in deze meerjarenraming rekening gehouden met alle aankondiging in het klimaatplan van de Vlaamse regering? Kunnen we aannemen dat deze allen worden gefinancierd uit de beschikbare beleidsruimte in het klimaatfonds? (679 mln tot 2026)?

Het pakket met bijkomende klimaatmaatregelen wordt uitgewerkt binnen de beschikbare refertekredieten die voorzien zijn in de meerjarenraming 2021-2026, o.a. het klimaatfonds. Voor de energieleningen wordt een extra leningsmachtiging van 88 miljoen euro per jaar voorzien over een periode van 5 jaar.

3. VMSW

VMSW zou tegen 2026 zijn rente-inkomsten zien toenemen met 19,7 miljoen euro door een toename van het financieel volume aantal leningen aan sociale huisvestingsmaatschappijen. Los van prijseffecten, hoe groot is de toe- of afname qua financieel volume in het aantal leningen en qua bijkomende gerealiseerde eenheden die wordt verwacht om aan deze cijfers te komen?

Het antwoord op deze vraag zal worden bezorgd samen met de antwoorden op de vragen van het Vlaams Belang.

4. Uitbreidingsbeleid Welzijn

Uitbreidingsbeleid welzijn: de bijkomende financiering komt, zoals aangekondigd in Vlaamse Veerkracht, verder uit de relanceprovisie. Hoeveel euro gaat tot 2024 uit relanceprovisie naar uitbreidingsbeleid? Wordt dit afhankelijk gemaakt van verdere onderbenutting, komt dit uit het 'forfait nieuw beleid' van 79 miljoen, of komt dit voort uit het toepassen van de generieke onderbenuttingshypothese op de relanceprovisie?

Binnen het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) werd het uitbreidingsbeleid 2020-2024 ten belope van 270 miljoen EUR reeds bij de begrotingsopmaak 2021 volledig beschikbaar gesteld. De toekenning van de opstappen voorzien in het uitbreidingsbeleid (2020: 40 miljoen euro, 2021: 45 miljoen euro, 2022: 60 miljoen euro, 2023: 80 miljoen euro en 2024: 45 miljoen euro) wordt aangevuld met de onderbenutting vanuit de relanceprovisie. Dit impliceert in 2022 en 2023 nog een aan te vullen saldo van respectievelijk 125 en 45 miljoen euro. Vanaf 2024 zijn de opstappen dan volledig toegewezen aan de kredieten van het VAPH.

5. Verkeersveiligheidsfonds

De beleidskredieten uit het verkeersveiligheidsfonds stijgen tegen 2026 met 35 miljoen door een verwachte stijging van het aantal verkeersboetes. Worden de vooruitzichten proportioneel

opgetrokken samen met de verwachte stijging van het aantal voertuigen (1% per jaar), gaat men uit van een trend of liggen andere parameters hieraan ten gronde?

Het grootste deel van de bijstelling van de beleidskredieten in het verkeersveiligheidsfonds is gebaseerd op de ramingen van de ontvangsten uit verkeersboetes door de FOD Financiën. De meest recente raming van de FOD Financiën dateert van september 2021 en werd meegenomen in deze meerjarenraming.

6. Opstappen nieuw beleid

De opstappen vanaf 2024 worden on hold gezet (154 mln in 2024), waaronder een serieuze opstap O&O. De minister stelde reeds dat de opstap werd afhankelijk gemaakt de groe. Wat zijn de exacte modaliteiten van het al dan niet herinjecteren van die middelen, e.g. qua groei, tewerkstelling, begrotings situatie?

Bij de regeringsvorming zijn maatregelen genomen die beleidsruimte genereren en beleidsruimte invullen. Vandaag is de beleidsruimte minder groot dan toen gedacht. De Vlaamse Regering wenst de invulling van de beleidsruimte in grote mate te handhaven. Enkele opstappen in 2024 worden niettemin on hold gezet. Als de begroting het toelaat in 2024 zullen deze extra kredieten alsnog worden ingeschreven.

7. Onderbenutting

De onderbenuttingstabel lijkt niet geheel coherent voor BA 2021, zie onderstaande tabellen (algemene toelichting en eigen berekening). De sommering van ESR-VEK, provisies en U&HS leidt tot een bedrag dat 17,9 mln afwijkt van het aangegeven bedrag, in tegenstelling tot BO2022. Hoe wordt dit veroorzaakt?

De onderbenutting van een voorgaande begrotingsronde wordt niet retroactief geactualiseerd. De totale onderbenutting voor 2021 stemt dan ook overeen met de gerapporteerde onderbenutting in de algemene toelichting bij de begrotingsaanpassing 2021.

De algemene toelichting is een toelichtend document bij het ontwerp van middelen- en uitgavendecreet. De ontwerpen van decreten kunnen worden geamendeerd. Die amendementen kunnen aanleiding geven tot hogere of lagere ontvangsten en uitgaven. Het verschil van 17,867 miljoen euro in de gerapporteerde sommering van de vereffeningskredieten is gelinkt aan de regeringsamendementen bij de BA 2021: 1,967 miljoen euro en 15,900 miljoen euro.

Tabel 5-1: Onderbenutting (in duizend euro)

	BA 2021 (a)
ESR-vereffeningskredieten	53.662.129
Relanceprovisie	2.000.000
Coronaprovisie	1.850.000
U&HS	4.056.053
Vereffeningskredieten excl. U&HS	45.756.076
Onderbenuttingspercentage	2,10%
Onderbenutting	959.183
Forfait opstap nieuw beleid	79.000
Algemene onderbenutting	1.038.183
U&HS onderbenutting	198.780

	BA 2021 (a)
Totaal	1.236.963

8. Actief schuldbeheer

Er worden in de begroting FB 177,5 mln voorzien voor 'oude dossiers' van PMV, nl. Arkimedes, Tina, Via-invest en Flanders Care. Zou het mogelijk zijn het Parlement te informeren over de inhoud en reikwijdte van de engagementen die hieraan ten grondslag liggen?

Bij de begrotingsopmaak 2022 wordt er 200 miljoen euro vereffeningskredieten voorzien voor PMV. Dit is bestemd voor projecten die goedgekeurd werden door de Vlaamse Regering in het verleden (voor 2020). Deze projecten zijn allemaal volledig vastgelegd doch dienen nog gedeeltelijk vereffend te worden. Dit is een stijging met 177,5 miljoen euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2021.

Hieronder het overzicht van de projecten van PMV die nog gedeeltelijk of volledig vereffend dienen te worden.

Project	Regeringsbeslissing	Budget	Vastgelegd	Vereffend	Nog te vereffenen
TINA	VR 2010 1712 DOC.1191	200	200	84,75	115,25
Flanders Care Invest	VR 2011 2705 DOC.0463	20	20	10	10
Arkimedes II	VR 2010 2105 DOC.0431	100	100	50	50
Arkimedes II	VR 2014 2305 DOC.0821-1	10	10	2,5	7,5
Arkimedes II	VR 2016 2204 DOC.0355-1	50	50	12,5	37,5
VIA-invest (deel PMV)	VR 2011 2005 DOC.0429	20,4	20,4	5,1	15,3
kapitaalverhoging PMV : ikv integratie van het VEB	VR 2015 2404 DOC.0397, VR 2015 2404 DOC.0388/1BIS	120	120	37,5	82,5
Herbestemming SOFI	VR 2017 1301 DOC.0027-1	17,5	17,5	4,4	13,1
Ex-VMH (Aquafin)	VR 2010 1607 DOC.0658	37,5	37,5	0	37,5
Corona	VR 2020 1505 DOC.0487-1	250	250	62,5	187,5
Welvaartsplan (relance)	VR 2021 2901 VV DOC.0001-1	240	240	0	240
Totaal					796,2

Indiener: Vlaams Belang-fractie (ontvangen op 11/11/'21)

Antwoorden in voorbereiding